

Karadžićev svedok pod pritiskom zbog srpskih „Tigrova“

Author: [Rachel Irwin](#)

Gradski čelnik negira da je pozvao zloglasnu paravojnu formaciju, i kaže da ne zna ništa o prizoru sa fotografije na kojoj se vide njeni pripadnici i civili koje su oni ubili.

Piše: Rachel Irwin iz Haga (TU br. 781, 22. mart 2013.)

Bivši zvaničnik bosanskih Srba negirao je ove sedmice da su opštinske vlasti uputile poziv paravojnim grupama da dođu u Bijeljinu (severoistočna Bosna) kako bi im pomogle pri zauzimanju tog grada u aprilu 1992.

U vreme kada je izbio rat, Cvijetin Simić – sadašnji svedok odbrane na suđenju ratnom predsedniku bosanskih Srba, Radovanu Karadžiću – bio je predsednik opštinske skupštine u Bijeljini.

Karadžić se pred sudom brani samostalno, a ovog je svog svedoka saslušao vrlo kratko, zatraživši da se njegova izjava uvrsti u dokaze.

Potom je tužilaštvo Simiću postavilo niz sugestivnih pitanja, koja su se ticala njegovih saznanja o Arkanovim Tigrovima – zloglasnoj paravojnoj grupi koju je predvodio Željko Ražnatović, poznatiji kao Arkan. Dottična jedinica se tereti za ubijanje i terorisanje nesrpskih civila u Bijeljini nakon što su snage bosanskih Srba tokom 1. i 2. aprila 1992. zauzele taj grad.

Navodno je Karadžić – zajedno sa članovima svog predsedništva i nekim lokalnim zvaničnicima – uputio poziv Tigrovima (i ostalim paravojnim jedinicama) da dođu u Bosnu, iako je tada već bilo poznato da je ta grupa, tokom rata u obližnjoj Hrvatskoj, počinila surove zločine nad civilima.

Okrivljenom se pripisuje odgovornost za ubijanje najmanje 48 civila prilikom zauzimanja Bijeljine.

Tužiocima navode da je Karadžić odgovoran i za zločine genocida, progona, istrebljenja, ubijanja i prisilnog raseljavanja, koji su „doprineli ostvarivanju cilja – trajnog raseljavanja bosanskih Muslimana i bosanskih Hrvata sa teritorije na koju su pravo polagali bosanski Srbi“.

Tužilac Alan Tiger (Alan Tieger) je unakrsno ispitivanje svedoka započeo pitanjem da li bi bilo opravdano reći da je, pre zauzimanja Bijeljine, Arkan već bio „veoma poznata“ i „slavna“ ličnost, o kojoj su Srbi imali visoko mišljenje, dok su ga se Hrvati plašili.

„Mislim da malo preterujete“, odgovorio je Simić. „Što se tiče same Bijeljine, on jeste bio veoma poznat, ali ne znam da li je bio omiljen ili popularan pre tih događaja, ukoliko ste mislili na to.“

Tiger je nastavio da insistira na ovom pitanju, podsećajući svedoka na to da je kao čelnik opštinske skupštine sretao predstavnike svih etničkih grupa iz grada, te da je verovatno pratio i rat koji se odvijao odmah preko granice, u Hrvatskoj.

„Pa ipak, Vi nemate nikakvu predstavu o tome kako su pripadnici Vaše zajednice doživljavali tu veoma poznatu, ali kontroverznu ličnost. To kažete?“, upitao je on.

„Kažem Vam da mislim da građani Bijeljine o Arkanu nisu razmišljali sve do 1. aprila. Ne vidim nijedan razlog zbog kojeg je trebalo da se plaše“, uporan je bio Simić.

Potom se Tiger pozvao na članak koji je 16. decembra 1991. objavljen u Los Angeles Tajmsu (Los Angeles Times), i u kojem se o Arkanu govori kao o nekome ko je „poznat kao gerilski vođa koji predvodi Arkanove Tigrove“. U drugoj reportaži, koju je u januaru 1992. objavio Asošijeted Pres (Associated Press), „govori se o Arkanovoj slavi i činjenici da ga srpska štampa obožava“, rekao je tužilac.

S obzirom na tu „svetsku poznatost“, Tiger se zapitao da li je svedok zaista bio „nesvestan“ Arkana pre 1. aprila 1992.

„Nisam rekao da nismo znali za njega; rekao sam da građani nisu razmišljali o Arkanu. Verujem da građani Bijeljine ne čitaju – kako se ono zove? Los Angeles Tajms? Mislim da građani Bijeljine nemaju apsolutno nikakve veze sa tim“, kazao je Simić.

„Znate šta, gospodine Simiću, ne znam da li bi to trebalo da zvuči ozbiljno, ali Vi pred ovim sudom valjda ne tvrdite da bi ljudi iz Bijeljine saznali za Arkana – i razmišljali o Arkanu – tek ukoliko bi došli do primerka Los Angeles Tajmsa?“, uzvratilo je Tiger, podižući glas.

„Pa, to je dokaz koji ste mi Vi predočili“, odgovorio je svedok.

Simić je dodao kako je, po njegovom mišljenju, Arkanova „medijska popularnost započela posle ovih događaja [iz aprila 1992.] u Bijeljini. Mislim da je bilo tako, ali tužilaštvo ima neke druge podatke; ne znam.“

Tiger je ostao uporan: „Činjenica je, gospodine Simiću, da je Arkan bio tamo jer su ga bijeljinske opštinske vlasti pozvale – zar ne?“

„Ne, Vi stalno pokušavate . . . Arkan jeste bio tamo, ali odakle Vam informacija da su ga pozvale opštinske vlasti?“, usprotivio se svedok.

Tiger je potom emitovao video-snimak na kojem paravojni lider govori u mikrofon obraćajući se nekome ko deluje kao televizijski reporter. Arkan je tom prilikom rekao da je „došao ovde pošto su ga pozvali Teritorijalna odbrana i srpski narod Bijeljine. Naravno, došli smo da spasimo naš narod.“

Tužilac je Simiću rekao da je Arkan „rekao da je pozvan i da se zbog toga pojavio“.

„U stvari, gospodine Simiću, u jednom od svojih dokumenata Vi se osvrćete [na činjenicu] da jeste pozvali naoružane i uniformisane grupe, ali da je bilo i drugih grupa koje nisu bile pozvane i za koje ste mislili da treba da odu“, kazao je Tiger.

„Molim Vas. Ja ne znam kakva je ovo praksa, da se stalno vraćate na Arkana – on kaže da su ga pozvali srpski narod i Teritorijalna odbrana, a ne spominje opštinsku skupštinu i gradsku vlast u Bijeljini. Vi uporno dodajete stvari koje nisu rečene. I u kom sam to dokumentu ja pozvao paravojne formacije u Bijeljini?“, osorno je uzvratio Simić.

Tiger ga je još jednom upitao da li su „naoružane i uniformisane grupe u Bijeljini došle tako što su ih pozvali legalni opštinski organi“.

„Nijedna naoružana grupa nije došla na poziv opštinskih vlasti Bijeljine“, insistirao je svedok.

Tiger je potom svedoka upitao da li su mu poznate optužbe na Arkanov račun o kojima se govorilo nakon zauzimanja Bijeljine, ili to da su u istom periodu nastale neke „izuzetno poznate“ fotografije njegovih snaga.

„Ko je izneo te optužbe?“, upitao je Simić.

Tiger je zatim svedoku pokazao niz fotografija, uključujući i jednu od najpoznatijih od svih koje su za vreme rata uopšte načinjene.

Ta slika, koju je načinio američki fotoreporter Ron Haviv, prikazuje troje ljudi koji u civilnoj odeći leže licem prema pločniku, kao da su pali jedni preko drugih. Lokva krvi je iscurila ispod njih. Muškarci u maskirnim uniformama stoje pokraj tih tela, jedan s podignutim stopalom, spreman da jednu od žrtava šutne u glavu.

Simić je rekao da je tu fotografiju video i ranije, a Tiger ga je upitao da li mu je poznato da je ta slika – zajedno sa ostalima – bila „objavljena i distribuirana širom sveta u to vreme, a i kasnije“.

„Tada nisam znao da su one objavljene u celom svetu, a ne znam to ni sada. Ne znam čak ni da li su one snimljene u Bijeljini. Zna li se išta o tim ljudima? Na osnovu čega je utvrđeno gde se nalaze?“, upitao je svedok.

Tiger je rekao da je lično fotograf Haviv – i na vlastitoj internet-stranici, i na drugim mestima – objasnio kako je nastala ta fotografija. Prema tim navodima, Arkan je bio zadovoljan jednom ranijom fotografijom koju je načinio Haviv, pa mu je dozvolio da se pridruži njegovoj jedinici u Bijeljini. Na toj ranijoj fotografiji Arkan, zajedno sa svojim ljudima – koji nose „fantomke“ i sede na tenku – pozira u Hrvatskoj, pri čemu u jednoj ruci za vrat drži mladunče tigra.

Prema Havivovim navodima, on je video sredovečni par koji je uz vrisku bio izveden iz jedne kuće u Bijeljini. Arkanovi ljudi su mu rekli da ne sme da ih fotografiše. Potom su se, tvrdi Haviv, začuli pucnjevi i muškarac je pao na zemlju. Žena se sagnula i uhvatila ga za ruku, pokušavajući da zaustavi krvarenje – taj trenutak je Haviv uspeo da snimi – ali je potom i ona pala. Još jedna žena, za koju Haviv tvrdi da je sestra druge žrtve, bila je takođe izvedena i ubijena.

Haviv je rekao da je snimak šutiranja žrtava uspeo da načini u trenutku dok ga vojnici nisu posmatrali.

Protiv Arkana je Tribunal podigao optužnicu, ali je on ubijen u Beogradu 2000. godine, pre no što je mogao da bude uhapšen.

„Da li Vi tvrdite da kao tadašnji predsednik opštine, i neko ko je tamo nastavio da živi, niste znali da su te fotografije načinjene u Bijeljini i da su na njima prikazane Arkanove snage?“, upitao je Tiger svedoka.

„U ono vreme nisam znao za te fotografije. Rekao sam da sam ih video u jednoj knjizi, koja je objavljena u Bosni. Ne mogu da prepoznam te osobe, jer ne poznajem Arkanove ljude i ne poznajem žrtve – pa kako

onda mogu da komentarišem bilo šta?”

Kada je, pak, Karadžiću pružena prilika da postavi dodatna pitanja, činilo se da on osporava autentičnost fotografija.

„Sećate li se kakvo je vreme bilo početkom aprila? Da li je ova žena dovoljno odevena za takvo vreme?“, upitao je Karadžić povodom slike koja prikazuje ženu koja drži muškarca za ruku nakon što je pogođen. Ona je na sebi imala dugu suknju, košulju dugih rukava i prsluk bez boje.

„Sećam se da je bilo hladno. Ja sam nosio zimski kaput“, odgovorio je Simić.

A povodom fotografije vojnika koji šutira ljude, Karadžić je upitao: „Znamo li da li su oni koji leže živi ili mrtvi?“

„Ja ne znam, ja ne znam ko su oni“, kazao je Simić.

Suđenje se nastavlja iduće sedmice.

Rachel izveštava za IWPR iz Haga.

Location: Serbia
Croatia
Bosnia and
Herzegovina

Topic: Medunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju

Focus: ICTY - Radovan Karadžić
Trial

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/karadzicev-svedok-pod-pritiskom-zbog-srpskih>